

**EVALUAREA TEMATICĂ A
CONSILIULUI JUDEȚEAN BIHOR
PRIVIND IMPLEMENTAREA
STRATEGIEI NAȚIONALE ANTICORUPȚIE 2016 - 2020**

Raport de evaluare

APRILIE 2019

I. INTRODUCERE

- *Adresa fizică:* Strada Parcul Traian nr. 5, Oradea, județul Bihor
- *Adresa virtuală:* <https://www.cjbihor.ro/>
- *Cadrul legal care reglementează activitatea instituției:*
 - Legea nr. 215 din 23 aprilie 2001 - Legea administrației publice locale cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 393/2004 privind Statutul Aleșilor Locali, cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 273/2006 a finanțelor publice locale, cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare;
 - Hotărârea Guvernului României nr. 878/2005 privind accesul publicului la informația privind mediul, cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul acesteia, cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 92/2007 a serviciilor de transport public local, cu modificările și completările ulterioare;
 - Ordonanța Guvernului României nr. 43/1997 privind regimul drumurilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
 - Ordonanța de Urgență a Guvernului României nr. 162/2008 privind transferul ansamblului de atribuții și competențe exercitate de Ministerul Sănătății către autoritățile administrației publice locale, cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice;
 - Hotărârea Guvernului României nr. 385/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice;

- Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale;
- Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii;
- Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative;
- Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare Codul penal;
- Legea nr. 251/2004 privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției;
- Legea nr. 571/2004 privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnaleză încălcări ale legii;
- Legea nr. 7/2004 privind Codul de conduită a funcționarilor publici, republicată;
- Legea nr. 477/2004 privind Codul de conduită a personalului contractual din autoritățile și instituțiile publice;
- Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

- *Misiune / atribuții / competențe:*

Consiliul Județean Bihor este autoritatea administrației publice locale pentru coordonarea activității consiliilor comunale, orașenești și municipale, în vederea realizării serviciilor publice de interes la nivelul județului Bihor.

Președintele Consiliului Județean este o autoritate administrativă executivă distinctă, stabilită de legiuitor, care asigură respectarea prevederilor Constituției, punerea în aplicare a legilor, a decretelor Președintelui României, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului României, a hotărârilor consiliului județean, precum și a altor acte normative.

Președintele Consiliului Județean Bihor și consilierii județeni sunt aleși locali care, în asigurarea liberului exercițiu al mandatului lor, îndeplinesc o funcție de autoritate publică.

Administrația publică județeană este organizată și funcționează în temeiul principiilor descentralizării, autonomiei locale, deconcentrării serviciilor publice, eligibilității autorităților administrației publice locale, legalității și al consultării cetățenilor în soluționarea problemelor locale de interes deosebit.

Raporturile dintre autoritățile administrației publice locale din comune, orașe și municipii și autoritățile administrației publice de la nivel județean se bazează pe principiile autonomiei, legalității, responsabilității, cooperării și solidarității în rezolvarea problemelor întregului județ.

Principalele atribuții ale consiliului județean sunt prevăzute la art. 91 din Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Număr total poziții/ funcții prevăzute în statul instituției: 186 dintre care:

Tipul funcției	Nr. total de funcții	Din care femei	Din care bărbați	Total poziții ocupate la data de: 04.04.2019	Total poziții vacante la data de: 04.04.2019
De demnitate publică	3	0	3	3	0
De conducere	26	9	11	20	6
De execuție	156	100	43	143	13
Administrator public	1	0	1	1	0

Misiunea de evaluare a constat în analiza chestionarului completat transmis de instituția evaluată în data de 05.04.2019 și în desfășurarea vizitei la fața locului, în data de 8 aprilie 2019 între orele 13.00 - 16.00, la sediul instituției.

Evaluarea a avut ca obiect modul de implementare a următorilor indicatori:

- A. Conflictele de interese;
- B. Accesul la informații de interes public;
- C. Incompatibilități;
- D. Declararea cadourilor;
- E. Protecția avertizorului în interes public.

În plus, față de întrebările transmise prin chestionar, au fost abordate și teme aflate în legătură directă cu cele enumerate mai sus, precum **transparența în procesul decizional, declarațiile de avere, conflictele de interese ulterioare exercitării funcției (pantouflage-interdicția post-angajare)**.

Echipa de evaluare a fost compusă din:

- , consilier, Direcția Integritate, Bună Guvernare și Politici Publice, Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, reprezentant al platformelor de cooperare a administrației publice locale și centrale;
- , consilier, Direcția Integritate, Bună Guvernare și Politici Publice, Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, reprezentant al platformelor de cooperare a administrației publice locale și centrale;
- , inspector de integritate, Agenția Națională pentru Integritate, reprezentant al platformei autorităților independente și instituțiilor anticorupție.

Din partea Secretariatului Tehnic al SNA din cadrul Ministerului Justiției a participat _____, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor în cadrul Direcției de Prevenire a Criminalității.

Din partea Consiliului Județean Bihor, a participat **doamna secretar** _____ și experții desemnați ca responsabili de domeniile ce fac obiectul evaluării:

- Doamna _____, consilier Biroul Coordonarea Consiliilor Locale Derulare Programe;
- Doamna _____, consilier Biroul Resurse umane, consilier de etică;
- Domnul _____, consilier Serviciul relații cu publicul, registratură și ATOP persoană responsabilă cu implementarea legii accesului la informații.

II. CONSTATĂRI

Până la efectuarea misiunii de evaluare tematică, Consiliul Județean Bihor a transmis Direcției Integritate, Bună Guvernare și Politici Publice din cadrul Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice următoarele documente:

- Declarația de aderare la valorile și principiile SNA;
- Planul de integritate privind implementarea SNA 2016-2020.

Consiliul Județean Bihor **NU** a transmis Direcției Integritate, Bună Guvernare și Politici Publice din cadrul MDRAP următoarele documente:

- Identificarea riscurilor și vulnerabilităților specifice instituției, precum și a măsurilor de remediere (anexele A și C);
- Inventarul măsurilor de transparență instituțională de prevenire a corupției, precum și a indicatorilor de evaluare pe anul 2018;
- Raportul privind stadiul implementării SNA 2016-2020 pe anul 2018;

A. CONFLICTE DE INTERESE

Conform chestionarului tematic:

- În cadrul instituției nu există persoane în cazul cărora Agenția Națională de Integritate a emis rapoarte de evaluare prin care s-a constatat încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, pe parcursul anului 2018;
- Instituția nu a implementat măsuri de identificare timpurie a incidentelor de integritate (avere nejustificată, conflict de interese), în vederea sesizării Agenției Naționale de Integritate (ex. Audit intern, registrul conflictelor de interese). Însă instituția a elaborat și publicat pe pagina de internet Codul etic al personalului din cadrul Consiliului Județean Bihor;
- Personalul din cadrul instituției nu a beneficiat de programe de pregătire profesională în ceea ce privește regimul juridic al conflictului de interese;

- Potrivit chestionarului de evaluare transmis de autoritatea publică, au fost diseminate la nivelul instituției chestionare pentru evaluarea gradului de cunoaștere de către angajați a normelor referitoare la conflictele de interese; Din discuțiile la fața locului a rezultat că astfel de chestionare au fost distribuite în urma cu aproximativ 3 ani.
- Instituția nu a adoptat o procedură internă privind prevenirea și gestionarea conflictelor de interese.

Conform celor declarate, la nivelul Consiliului Județean Bihor există o persoană responsabilă cu implementarea prevederilor referitoare la declarațiile de avere și declarațiile de interese, care nu a beneficiat de cursuri în domeniu în anul 2018.

La nivelul autorității publice a fost adoptat *Codul etic al personalului din cadrul Consiliului Județean Bihor*, publicat pe pagina de internet a Consiliului, însă nu au fost elaborate proceduri referitoare la conflictele de interese și incompatibilități. Rolul unor astfel de proceduri este nu numai acela de a asigura aplicarea prevederilor legale în materie, ci și de a preîntâmpina posibile incidente de integritate.

În urma analizei chestionarului și a discuțiilor purtate cu reprezentanții instituției, a rezultat că au fost diseminate chestionare pentru evaluarea gradului de cunoaștere de către angajații instituției a normelor referitoare la conflictele de interese, de unde a rezultat un grad de cunoaștere ridicat.

De asemenea, nu s-a precizat cu exactitate dacă chestionarele au fost diseminate nominal pentru funcționarii publici sau pentru tot personalul instituției. Reprezentanții autorității publice au menționat că nu au participat recent la programe de formare în materia conflictelor de interese și a incompatibilităților, informând echipa de evaluatori cu privire la disponibilitatea personalului din cadrul Consiliului Județean de a participa la astfel de cursuri de formare, dacă vor fi organizate în viitor de Agenția Națională de Integritate.

De asemenea, precizăm că, în desfășurarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică de la nivelul instituției, nu a fost emis niciun avertisment de integritate de Sistemul PREVENT, gestionat de Agenția Națională de Integritate.

B. ACCESUL LA INFORMAȚII DE INTERES PUBLIC

Astfel, în urma analizei paginii de internet a autorității publice, a chestionarului de evaluare, precum și a discuțiilor care au avut loc în cadrul vizitei de evaluare, au fost constatate următoarele:

- La data primirii chestionarului tematic de evaluare, în instituție există o persoană desemnată, responsabilă cu aplicarea Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public; această persoană are și alte responsabilități de îndeplinit în cadrul instituției, cum ar fi: atribuții specifice serviciului relații cu publicul, soluționarea petițiilor conform O.G. nr. 27/2002, înregistrarea corespondenței la registratura general;
 - o Discuțiile la fața locului, pe tematica „accesul la informații de interes public” s-au purtat cu domnul _____, consilier și persoană responsabilă cu implementarea legii privind accesul la informații de interes public.

- O comisie, diferită, deține atribuții în aplicarea Legii nr. 52/2003.
- În regulamentul de organizare și funcționare (ROF) al instituției sunt prevăzute atribuțiile, organizarea și funcționarea compartimentelor de relații publice sau a unei persoane special desemnate cu aplicarea Legii nr. 544/2001;
- Informațiile de interes public sunt publicate din oficiu pe pagina de internet a instituției;
- Nu au existat situații care să ducă la nerespectarea termenelor legale în formularea răspunsurilor la solicitările depuse în baza Legii nr. 544/2001;
- La nivelul Consiliului Județean Bihor au fost înregistrate două reclamații administrative privind nerespectarea dispozițiilor legale în materia liberului acces la informațiile de interes public, respectiv o reclamație soluționată deja referitoare la eliberarea unei autorizații de construire și o reclamație administrativă în curs de soluționare la momentul vizitei la fața locului;
- La nivelul instituției nu s-au înregistrat plângeri în instanță legate de liberul acces la informațiile publice;
- Persoana responsabilă în instituție de aplicarea Legii nr. 544/2001 nu a beneficiat de instruire de specialitate privind furnizarea informațiilor de interes public deoarece nu s-a identificat de către Consiliul Județean niciun curs de perfecționare în acest domeniu;
- Instituția a adoptat o procedură internă privind accesul la informațiile de interes public. Procedura conține capitole referitoare la organizarea asigurării accesului la informațiile de interes public, accesul la informațiile de interes public la cerere, funcționarea structurilor responsabile de informarea publică directă etc.
- La nivelul instituției nu a fost desemnată o persoană responsabilă pentru activitatea de publicare a datelor deschise, nu a fost adoptată o procedură internă în acest sens și nici nu există un mecanism de monitorizare a progreselor privind publicarea în format deschis a datelor;
- Informații de interes public, precum bugetul de venituri și cheltuieli, modele de documente privind accesul la informații de interes public sunt publicate pe pagina de internet a autorității publice în format editabil/ deschis. De asemenea, CJ Bihor a elaborat rapoarte anuale de evaluare a implementării Legilor nr. 544/2001 și nr. 52/2003 și le-a publicat pe pagina de internet a Consiliului Județean.

C. INCOMPATIBILITĂȚI

Conform celor declarate în chestionarul tematic:

- În cadrul instituției nu există persoane pentru care Agenția Națională de Integritate a emis rapoarte de evaluare prin care s-a constatat încălcarea regimului juridic al incompatibilităților;

- La nivelul instituției nu există o procedură internă privind prevenirea și gestionarea situațiilor de incompatibilitate; pentru evitarea situațiilor de incompatibilitate, Consiliul Județean Bihor solicită puncte de vedere Agenției Naționale de Integritate;
- La nivelul instituției nu sunt reglementate canale de comunicare internă în cazul în care un angajat dorește să sesizeze o situație de incompatibilitate;
- Personalul din cadrul instituției nu a participat, în perioada de referință, la programe de pregătire profesională în ceea ce privește regimul juridic al incompatibilităților;
- La nivelul instituției nu au fost diseminate chestionare pentru evaluarea gradului de cunoaștere de către angajații instituției a normelor privind situațiile de incompatibilitate.

D. DECLARAREA CADOURILOR

Conform celor declarate în chestionarul tematic:

- La nivelul instituției nu există documentele de evidență pentru declararea cadourilor, conform Legii nr. 251/2004 privind bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției;
- La nivelul instituției nu este constituită, conform Legii nr. 251/2004, o comisie de evaluare și inventariere a bunurilor primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției;
- Nu au existat cazuri de sesizare a unor situații de nerespectare a dispozițiilor legale privind declararea cadourilor în cadrul instituției;
- La nivelul instituției nu există o listă care să conțină bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției, depuse potrivit legii și destinația acestora;
- La nivelul instituției nu s-au desfășurat programe de informare pentru angajați cu privire la dispozițiile legale aplicabile privind bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției;
- Nu au fost diseminate chestionare pentru evaluarea gradului de cunoaștere de către angajații instituției a normelor referitoare la declararea cadourilor;
- Gradul de cunoaștere de către personalul instituției a dispozițiilor legale privind obligația de declarare a bunurilor primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției este mediu;
- La nivelul instituției nu există o procedură internă privind declararea cadourilor.

E. PROTECȚIA AVERTIZORULUI ÎN INTERES PUBLIC

- În cadrul instituției nu există o persoană/structură responsabilă cu primirea și soluționarea avertizărilor în interes public; nu au fost primite/sesizate avertizări în interes public la nivelul instituției;
- Nu au fost luate măsuri de protecție, dintre cele prevăzute de art. 7-8 din Legea nr. 571/2004 privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnalează încălcări ale legii, fiindcă nu a fost cazul;
- Personalul din cadrul instituției nu a beneficiat de programe de (in)formare în ceea ce privește regimul protecției avertizorilor în interes public;
- Instituția nu a adoptat o procedură internă dedicată primirii și soluționării avertizărilor în interes public.

Nu au fost înregistrate incidente de integritate la nivelul Consiliului Județean Bihor.

În finalul discuțiilor, evaluatorii au adus la cunoștință reprezentanților CJ Bihor despre faptul că avertizorul de integritate este o instituție prin care cel care sesizează încălcări ale legii este protejat și despre obligația angajaților instituției de a declara bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției, de asemenea, au recomandat elaborarea unei proceduri pe această temă, discutându-se etapele ce trebuie parcurse în acest proces, cât și faptul că instituția trebuie să publice pe pagina de internet situația aferentă „cadourilor primite”, anual.

ALTE ASPECTE DISCUTATE

PANTOUFLAGE (INTERDICȚIA POST ANGAJARE)

- În cadrul discuțiilor purtate în cadrul temei privind „*conflictul de interese*”, a fost abordată și chestiunea *pantouflage*-ului. Astfel, s-a constatat că nu există o cunoaștere aprofundată a subiectului. Pornind și de la informațiile cuprinse în Strategia Națională Anticorupție¹, cele mai frecvente obiective ale unui sistem care abordează migrarea funcționarilor publici din sectorul public în cel privat sunt: (1) să se asigure că anumite informații dobândite în serviciul public nu sunt utilizate

¹ Hotărârea Guvernului nr. 583/2016 din 10 august 2016 privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție pe perioada 2016 - 2020, a seturilor de indicatori de performanță, a riscurilor asociate obiectivelor și măsurilor din strategie și a surselor de verificare, a inventarului măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției, a indicatorilor de evaluare, precum și a standardelor de publicare a informațiilor de interes public, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 644 din 23 august 2016: „Pantouflage: Noile abordări în managementul sectorului public, împreună cu posibilitățile extinse de muncă, au schimbat relațiile serviciului public și ale sectorului privat, precum și percepția publică asupra acestor relații. Necesitatea de a menține încrederea publicului, în special în perioadele de schimbare, sporește importanța dezvoltării și menținerii sistemelor ce abordează conflictele de interese, inclusiv pe cele care apar la migrarea funcționarilor publici către sectorul privat. Cele mai frecvente obiective ale unui sistem care abordează migrarea funcționarilor publici din sectorul public în cel privat sunt: (1) să se asigure că anumite informații dobândite în serviciul public nu sunt utilizate în mod abuziv; (2) să se asigure că exercitarea autorității de către un funcționar public nu este influențată de câștigul personal, inclusiv prin speranța sau așteptarea unei angajări viitoare și (3) să se asigure că accesul și contactele actualilor precum și ale foștilor funcționari publici nu sunt utilizate pentru beneficiile nejustificate ale funcționarilor sau ale altora”.

în mod abuziv; (2) să se asigure că exercitarea autorității de către un funcționar public nu este influențată de câștigul personal, inclusiv prin speranța sau așteptarea unei angajări viitoare și (3) să se asigure că accesul și contactele actualilor precum și ale foștilor funcționari publici nu sunt utilizate pentru beneficiile nejustificate ale funcționarilor sau ale altora.

- Ca sediu general al materiei, interdicția post angajare se regăsește în cuprinsul prevederilor art. 13 alin. (1) din Ordonanța de urgență nr. 66/2011 *privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora*, cu modificările și completările ulterioare și ale art. 94 alin. (3) Legea nr. 161/2003 *privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției*, cu modificările și completările ulterioare, în funcție de specificitatea instituției poate fi gândită o procedură pentru aplicarea legii.

- La momentul vizitei nu există un mecanism intern de monitorizare a situațiilor ce pot genera încălcări ale interdicțiilor legale cunoscute generic sub numele de *pantouflage* sau interdicția post-angajare.

III. BUNE PRACTICI

Așa cum am amintit la capitolul II. CONSTATĂRI, la nivelul Consiliului Județean Bihor există o procedură internă privind accesul la informații de interes public. În urma aplicării acestei proceduri și a analizei paginii de internet a instituției se evidențiază faptul că cererile și alte documente sunt postate în format deschis/ editabil.

IV. RECOMANDĂRI

A. CONFLICTE DE INTERESE

Se recomandă:

1. Elaborarea la nivelul instituției a unei proceduri operaționale care să se refere la prevenirea conflictului de interese precum și la modalitățile de gestionare în situația apariției unei astfel de situații;
2. Gândirea în cadrul acestei proceduri a unor dispoziții privind interdicția post-angajare (*pantouflage*), inclusiv din perspectiva art. 13 alin. (1) din Ordonanța de urgență nr. 66/2011,

SAU:

3. Introducerea unor prevederi referitoare la *Pantouflage*, conflicte de interese și incompatibilități în Codul etic al personalului din cadrul Consiliului Județean Bihor, instituția urmărind actualizarea cu noile prevederi a codului de etică de la nivelul Consiliului Județean.

B. ACCESUL LA INFORMAȚII DE INTERES PUBLIC

Se recomandă:

1. Asigurarea participării la activitățile de instruire profesională a persoanelor responsabile de aplicarea Legii nr. 544/2001;
2. Continuarea publicării în *format deschis*, a informațiilor/documentelor astfel încât să fie utilizate în mod liber, reutilizate și redistribuite de către persoane interesate.

C. INCOMPATIBILITĂȚI

Se recomandă:

1. Elaborarea unei proceduri pentru evitarea și gestionarea, în cazul apariției, a unor situații de încălcare a regimului incompatibilităților.

D. DECLARAREA CADOURILOR

Se recomandă:

1. Organizarea unei sesiuni de informare privind legislația în domeniul declarării bunurilor primite cu titlu gratuit, cu prilejul unor acțiuni de protocol, în exercitarea mandatului sau a funcției, pentru toate persoanele cărora le sunt aplicabile prevederile legislației în domeniu;
2. Constituirea, conform Legii nr. 251/2004, a unei comisii de evaluare și inventariere a bunurilor primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției;
3. Elaborarea procedurii interne și încurajarea personalului în a o aplica, în măsura în care autoritatea publică apreciază că nu este suficient cadrul normativ în vigoare prin raportare la specificul activității Consiliului Județean;
4. Elaborarea unui model de tabel în care să fie înscrise cadourile primite de persoanele care fac obiectul legii. De menționat este și faptul ca aceste liste trebuie publicate pe site-ul instituției, și nu numai la solicitare în baza legii 544/2001;
5. Verificarea gradului de cunoaștere/aprofundare a legislației și procedurii interne în materie, eventual prin aplicarea unor chestionare de evaluare și adoptare a unor măsuri de îmbunătățire a gradului de cunoaștere, dacă sunt necesare.

E. PROTECȚIA AVERTIZORULUI ÎN INTERES PUBLIC

Se recomandă:

1. Elaborarea și diseminarea procedurii interne, (inclusiv difuzarea acesteia tuturor instituțiilor aflate în subordine sau în coordonare) și încurajarea personalului în a o aplica, dacă este cazul;
2. Organizarea unei sesiuni de informare privind legislația în domeniul protecției avertizorului în interes public, precum și cu referire la prevederile procedurii interne în domeniu;
3. Verificarea gradului de cunoaștere/aprofundare a legislației și procedurii interne în materie, eventual prin aplicarea unor chestionare de evaluare și adoptare a unor măsuri de îmbunătățire a gradului de cunoaștere, dacă sunt necesare.

RECOMANDĂRI CU CARACTER GENERAL:

1. Implementarea Metodologiei de identificare a riscurilor și vulnerabilităților la corupție pentru autoritățile administrației publice locale, instrument de lucru disponibil pe site-ul Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice la secțiunea *Integritate și bună guvernare* (<http://mdrap.ro/sna-2016-2020>);
2. Elaborarea documentelor prevăzute de HG nr. 583/2016 (ale căror modele se regăsesc pe site-ul [MDRAP](http://mdrap.ro) la secțiunea aferentă *promovării integrității la nivelul administrației publice locale* - <http://mdrap.ro/sna-2016-2020>), respectiv a procedurilor privind implementarea indicatorilor prevăzuți în Anexa 3 la HG nr.583/2016;
3. Actualizarea și completarea periodică a Codului de etică și prelucrarea periodică a prevederilor Codului de etică și a Regulamentului Intern.
4. Aplicarea unor chestionare periodice de autoevaluare pentru angajații consiliului județean în vederea identificării gradului de cunoaștere a prevederilor Codul de etică și integritate, dar și a normelor în domeniul conflictelor de interese, incompatibilităților, pantouflage-ului, declarării cadourilor, avertizorului de integritate.

ALTE ASPECTE**TRANSPARENȚA ÎN PROCESUL DECIZIONAL**

1. Asigurarea participării la activitățile de instruire profesională a persoanelor responsabile de aplicarea Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

De menționat faptul că, în scopul sprijinirii activității autorităților administrației publice locale în procesul de implementare a măsurilor prevăzute de Strategia Națională Anticorupție (SNA) 2016-2020 la nivelul administrației publice locale, Direcția Integritate, Bună Guvernare și Politici Publice din cadrul Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, a elaborat și transmis modele pentru documentele ce urmează a fi elaborate (proceduri) și adoptate de către Consiliul Județean Bihor.